

Groep 6/7/8
Thema: Wilhelm Tell, Middeleeuwen
Muzikaal thema: Klassieke muziek, ritme
Doel: het verhaal en de muziek leren kennen, stokjes dans en meespeel partituur kunnen spelen
Nodig: dunne ritme stokjes, slaginstrumenten (voor les twee: sambaballen, claves, woodblocks, schellenraam, triangel) kaartjes met meespeelpartituur. NB: heb je geen stokjes, kijk eens bij de bouwmarkt naar rondhoutjes. Zaag deze op dezelfde lengte af, beetje schuren en klaar! (Kun je ook de leerlingen zelf laten doen!)

Lees voor:

Wilhelm Tell

Op een herfstnacht in 1307 kwamen 3 mannen uit drie Zwitserse kantons (provincies) op de Rütliweide in Unterwalden bijeen en beloofden met een plechtige eed hun land tegen de Oostenrijkse indringers te verdedigen.

De wrede landvoogd Gessler vermoedde onraad en om de volksstemming te peilen liet hij op de markt in Altdorf, de hoofdstad van het kanton Uri, een Oostenrijkse hertogshoed op een stang zetten en onder trompetgeschal door een omroeper bekend maken, dat iedere voorbijganger die hoed met eerbied moest groeten alsof hij voor de Habsburgse keizer zelf stond. De Zwitsers slikten hun ergernis in en gehoorzaamden. Tot Wilhelm Tell, één van de 3 mannen uit Rütli, voorbijging zonder enig respect voor de hoed te tonen. Hij werd door Gesslers mannen gegrepen en voor de landvoogd gebracht.

Gessler had horen spreken over Tells bekwaamheid in het boogschieten. "Jij die zo kan schieten," zei hij, "moet een meesterschot doen: je moet met een pijl een appel van het hoofd van je kind schieten." Tevergeefs protesteerde de vader. Gessler antwoordde honend, dat hij bij weigering zowel vader als zoon ter dood zou veroordelen.

Nu werd aan Wilhelm een handboog gegeven en een koker, waaruit hij twee pijlen koos. De ene pijl legde hij op de handboog, de andere stak hij in zijn gordel. Terwijl de toeschouwers in ademloze spanning toekeken, mikte hij. Het volgende ogenblik viel de appel stukgeschoten van het hoofd van de jongen. Het volk juichte en Tell omarmde in blijdschap zijn zoon. "Je bent een knap schutter," zei Gessler, "maar zeg eens, waarom stak je een pijl in je gordel?" Tell aarzelde met zijn antwoord, maar de landvoogd zei: "Zeg zonder vrees de waarheid. Ik beloof je dat je leven gespaard blijft!" "Welnu," antwoordde Tell, "dan zal ik de hele waarheid zeggen. Had ik mijn kind met de pijl getroffen, dan was de andere voor u bestemd geweest en die zou zeker zijn doel niet gemist hebben!"

Met een grimmig gezicht zei Gessler: "Dat je leven veilig was, dat heb ik je beloofd en die belofte zal ik houden. Maar om mij veilig voor jou te voelen, zal ik je in de boeien laten slaan en je naar een plaats brengen waar zon noch maan schijnt." Daarop beval hij Tell naar een burcht te brengen aan de andere zijde van de Vierwaldstättersee. Nauwelijks was de boot van wal gestoken, of er brak een geweldige storm los. Het schip was de ondergang nabij. Allen aan boord riepen dat Wilhelm Tell de enige was die hen kon redden. Gessler liet zijn boeien losmaken. Zodra Tell het roer in handen had, hield hij recht op de oever aan. Toen de boot langs een laag plateau in de rotswand gleed, maakte hij van de gelegenheid gebruik, greep zijn boog en sprong op de rots, die nog heden ten dage 'die Tellsplatte' heet. Voordat men aan boord begreep wat er was gebeurd, was Tell al in de bergen verdwenen.

Toen Gessler de volgende dag naar zijn slot reed en hij bij een holle weg tussen met bos beklede hoogten kwam, suisde een pijl op hem neer en trof hem in de borst. "Dat is Tells pijl," zei hij, "die ken ik." En daarop gaf hij de geest.

Het verhaal is vooral bekend geworden vanwege een toneel stuk en de 4 uur durende opera die de componist Rossini schreef in 1829

Luisteren

Luister samen naar een stukje van de finale . Vraag: wie kent deze muziek en waarvan? Veel kids kennen de muziek namelijk wel maar waarvan dan? Film, reclame, efteling, game, de platenkast van oma!!

Vorm

Je ziet zo een filmpje met de muziek van Rossini's wilhelm Tell en kinderen die daar ritmisch bij meespelen met stokjes. Er zijn 8 verschillende acties met de stokjes

Bekijk eerst dit filmpje: <https://www.youtube.com/watch?v=cIy4DZBKKVU&t=3s>

Deel nu het werkblad uit. Neem de 8 acties met de hele klas door. Je zou de ritmes alvast kunnen klappen en roffelen met twee vingers op de tafelrand.

- 1: ritme met lange en korte noten en een roffeltje, moet twee keer gespeeld worden (komt 3X voor)
- 2: ritme met lage en korte noten. Moet 6 X gespeeld worden (komt 2 X voor)
- 3: stokjes worden 2 x door de lucht door gegeven (komt 2 x voor)
- 4: stokjes tikken 2X op de grond en worden dan doorgegeven. (komt 2 X voor)
- 5: als liftdeuren gaan de stokjes uitelkaar, naar elkaar en naar beneden (komt 1 X voor)
- 6: dirigeren (komt 2 X voor)
- 7: Roffelen, 3X kort, dan een lange (komt 2 X voor)
- 8: finale: van alles!!

Kip alle stukjes los. Bekijk het filmpje nog eens en leg de plaatjes in de goede volgorde:

1,2,3,1,4,5,4,2,3,1,6,7,6,8

Spelen

Geef iedereen twee stokjes en oefen de losse plaatjes

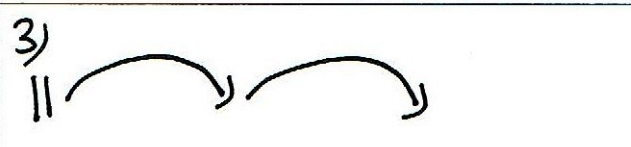
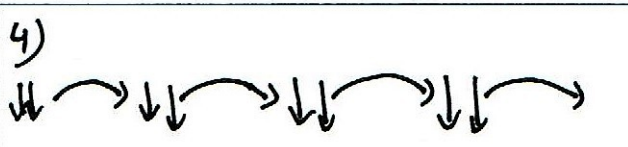
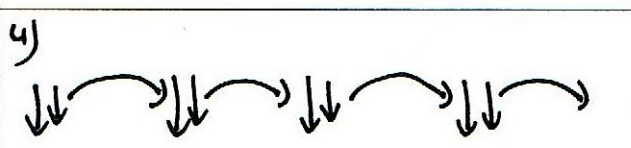
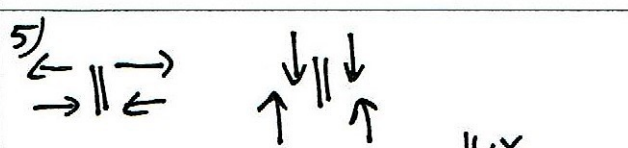
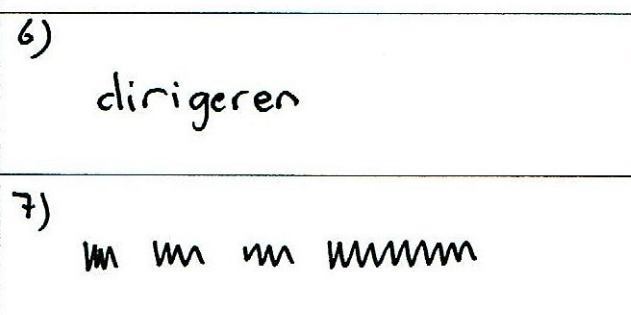
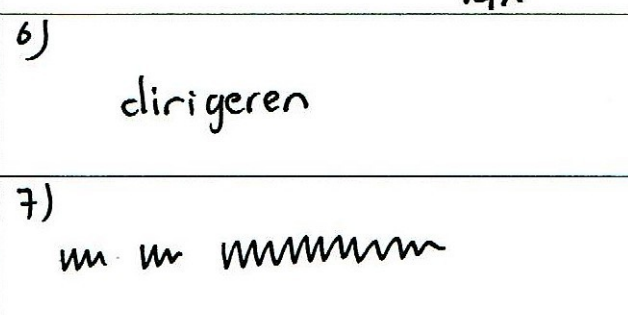
Zet steeds meer plaatjes achter elkaar en probeer het uit op de muziek!

Meer spelen

Voor een les later of later in het jaar is dze ook leuk!

Meespeel partituur: <https://www.youtube.com/watch?v=sybh2cAURFk>

Werkblad Wilhelm Tell

1) 2x	1) 2x
1) 2x	2) 6x
2) 6x	3)
3) 	4)
4) 	5) 14x
6) dirigeren	6) dirigeren
7) 	7)

8)

